

Slovník vybraných pojmů k problematice genderové rovnosti a diskriminace

Feminizace chudoby - zvyšující se podíl a převaha chudoby mezi ženami ve srovnání s muži (např. celosvětově vlastní muži 99,1% půdy a ženy 0,9%).

Domácí násilí/ násilí v rodině - opakované, dlouhodobé a stupňující se násilí, kterého se dopouštějí dospělí nebo mladiství na svých blízkých. Má podobu fyzického, psychického, sexuálního, ekonomického či jiného násilí, nejčastěji jejich kombinace. Domácí násilí je vědomá činnost. Začíná opakujícími se útoky proti lidské důstojnosti, k nim se zpravidla postupně přidávají útoky proti zdraví a v konečném stádiu může přejít v útoky proti lidskému životu. Domácí násilí se liší od ostatních forem delikventního chování tím, že je násilím ve vztahu osob, vytváří vztah závislosti oběti na pachateli a je zaměřeno na získání moci pachatele nad obětí. Charakteristickým rysem domácího násilí je skutečnost, že se pro svou určitou trvalost a různou intenzitu násilných aktů postupně stává součástí jejich běžného života. Více než 90% obětí domácího násilí jsou ženy.

Genderový mainstreaming - metoda k odstraňování nerovnosti mezi pohlavími. Je založena na tom, že ve všech koncepčních, rozhodovacích a vyhodnocovacích procesech se ve všech fázích jejich přípravy a provádění jako jedno z hodnotících hledisek používá i hodnocení pozitivního nebo negativního dopadu rozhodnutí na muže a na ženy (genderová analýza).

Druhotná viktimizace - oběť násilného činu (který nemusí být vždy klasifikován jako trestný podle stávajícího práva) se na základě této životní zkušenosti stává znovu či opakovaně obětí. K druhotné viktimizaci může docházet v různých strukturách společnosti – v orgánech činných v trestním řízení (policie, soud, státní zastupitelstvo atd.), v masmédiích atd. i ze strany blízkého okolí. Oběť se tak setkává s nepochopením, s odmítnutím, se šikanou apod. jako projevem či výsledkem nekompetentnosti, neinformovanosti či neochoty nebo neschopnosti struktur tento problém zvládnout.

Využijte možnost poradenství zdarma!

Ženám z Moravskoslezského kraje nabízíme možnost zapojit se do jedinečného projektu se zaměřením na snížení rozdílů v postavení žen a mužů na trhu práce.

Díky projektu mají ženy možnost získat vlastního kouče/mentora, který jim formou konzultací pomáhá v osobním rozvoji, uvědomění si vlastních snů a cílů, v posílení sebevědomí, a celkově v posílení jejich uplatnění nebo setrvání v genderově nestereotypních pracovních profesích na trhu práce.

Účastnice projektu mají navíc možnost zvýšit si zdarma kvalifikaci v genderově nestereotypních profesích.

Veškeré aktivity jsou hrazeny z projektu a pro účastnice tak zcela zdarma! Pro více informací nás kontaktujte:

T: +420 602 840 118
e-mail: koordinator@sedukon.cz
www: <http://www.sedukon.cz/narodni-projekty/>

Co říkají účastnice projektu?

„Projekt mi velmi pomohl v nalezení profesního sebevědomí a obecně v budování sebevědomí po dlouhé době na rodičovské dovolené, za což vděčím svým koučkám. I díky tomu se mi podařilo dostat na vysněné místo a proniknout tak na metu, která se mi zdála ještě před 2-3 měsíci naprosto neredná. Projekt mi pomohl také v nápadech na další možnosti mého směřování a práce do budoucna, kde bych díky svým osobním zkušenostem mohla pomáhat dalším lidem. Dík za tuto příležitost.“

Eva M.

Gender Equality – Vydání č.5

Redakce: Sedukon, o.p.s., Alejníková 5, 700 30 Ostrava – Zábřeh
Šéfredaktorka: Alice Mazurková / Redaktorka: Ing. Andrea Szczytková
Kontakt: koordinator@sedukon.cz / www.sedukon.cz

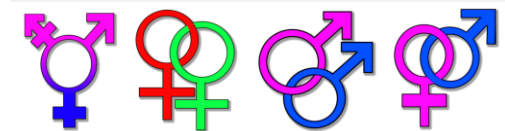
Magazín je realizován díky projektu EU - Genderová rovnost v Moravskoslezském kraji
– analýza a podpora, reg.č. CZ.03.1.51/0.0/0.0/17_081/0011537

Problematiku LGBT+ a jakékoliv formy rasové, genderové či jiné diskriminace většinou neřešíme, pokud se přímo netýká někoho, koho známe, nebo pokud nám téma nestrčí někdo přímo pod nos. Jenže právě to se děje.

Pokud stále žijete v přesvědčení, že gender, tedy pohlaví, existuje pouze ženské a mužské, GRATULUJEME. Patříte mezi pár málo šťastlivců, kteří si ještě nevšimli probíhající kulturní války 21. století. Máte děti? Dívají se sami na videa na Youtube? Vybírají si sami seriály, filmy či pohádky na platformách jako je Netflix, HBO, a další? Pak je možná nejvyšší čas dostat se aspoň trochu do obrazu.

LGBT je zkratka označující lesby, gaye, bisexuály a transgender osoby. Mnohdy je však užívána k souhrnnému označení celého spektra sexuálních a genderových identit, objevuje se proto také varianta LGBTQIA rovněž zastřešující queer, intersexuály a asexuální osoby, případně jen LGBTQ nebo LGBT+ ve smyslu „LGBT a další identity“.

Alice Mazurková
stratég, kouč, konzultant,
šéfredaktorka
Gender Equality

Genderová rovnost už dávno není jen o nediskriminaci žen v práci. Bud'te v obraze.

Ve velké části zahraničních filmů a seriálů posledních let stále častěji vidíme páry gayů, lesbiček, transgendrů, minulost se vyobrazuje ne vždy podle dobové pravdy, nýbrž tak, aby odpovídala dnešnímu trendu „genderové a rasové rovnosti“ a tematika začíná zasahovat nejen do filmové produkce, ale také do sportu a dalších kulturních odvětví. Většina z nás nad tím mávne rukou a filtruje si informace. Avšak v době, kdy si děti už ve školním věku samy vybírají aplikace a hry na mobilech, videa, filmy a seriály na internetu, se trochu informovanosti vyplatí.

Z původní snahy o rovnost žen a mužů ve společnosti a eliminaci diskriminace z pohledu genderu se absurdně za poslední desítky let vyvinula kulturní válka, která celé problematice vrátila „pohlavní“ smysl. Válka o svobodu být tím, kým se člověk být cítí. Ať už je to cokoliv.

Jak k tomu došlo?

Až do konce 20. století uznávala západní civilizace pouze dvě pohlaví. Vědecky prokázané, biologicky definované pomocí chromozomů, hormonů, primárních a sekundárních pohlavních znaků a rozdílů mezi mužským a ženským mozkem. Avšak poté, co lékaři, biologové a sexuologové začali víc zkoumat sexualitu žen, přišli sexuologové na přelomu tisíciletí s novým objevem. Všimli si, že ženské genitálie vskutku připomínají mužské genitálie "obrácené dovnitř". Dnes už i západní konzervativci vzali v potaz poslední

poznatky biologů, kteří našli chromozomy XY v buňkách žen, dělohu v těle muže a shledávají mozky obou pohlaví překvapivě podobnými.

S nevyhraněným pohlavím se pak potýká i současná medicína. Ta u některých jedinců – **jedná se až o 1% populace** – nedokáže pohlaví přesně určit. Takoví jedinci jsou označováni za "mezipohlavní, neboli intersexuály.

Intersexuál, či také lidský hermafrodit, je jedinec s dělohou, vaječníky a zároveň mužskými genitáliemi, jedinci s kombinací jednoho varlete a jednoho vaječníku, jedinci s různými chromozomy v jednotlivých buňkách. Často se necítí ani ženou, ani mužem. A touto nevyhraněností velmi trpí.

Historie zná „jiný gender“ už celá tisíciletí.

Sjt ("sechet") – třetí pohlaví v Egyptě, 2000 př. n. l.

Kur. gar. ra – chrámoví prostitutky, popisování jako "muž-žena", kteří mezi Sumery prováděli rituální tance.

Androgynové – dramatik Aristofanés v Platonově Symposionu uvádí, že lidskou přirozeností je trojí pohlaví, které za dávných časů existovalo – mužské, ženské a pohlaví androgynů.

Berdaší neboli Two-spirit – je gender, který se vyskytuje u mnoha kmenů severoamerických indiánů. Doslovný překlad „dvě duše“ označuje současnou přítomnost dvou různých pohlaví v jednom těle.

A tak bychom mohli pokračovat. Rozhodně se tak nejedná jen o módní výstřelek dnešní doby.

Bez předsudků, avšak vždy se zdravým selským rozumem.

Měnit ve filmech či seriálech zpětně osoby, sdělení, situace a fakta tak, aby odpovídala dnešním trendům myšlení, je dle mého názoru ve skutečnosti popírání našich dějin i kultury, a toho, co nás v minulosti ovlivňovalo. Stejně tak vypichování pohádek, které jsou a nejsou genderově vyvážené už mi přijde poněkud přehnaná iniciativa různých aktivistů a zavání to cenzurou. Zní Vám to absurdně? Ano, jenže to se skutečně v posledních letech v Hollywoodu děje. Ačkoliv k nám se tyto tendence dosud nedostaly, je třeba vnímat vývoj.

Kde končí snaha o genderovou rovnost a začíná zbytečný feminismus nebo přehnaný aktivismus? Kde končí boj za práva a svobody každého jednotlivce a začíná cenzura, manipulativní směřování myšlení lidí a ohýbání práva a ústavy pro něčí účely? S rozvojem nových technologií se tyto otázky vrtají stále více a stále častěji nejen v oblasti genderové rovnosti a nediskriminace, ale také v oblasti politiky, zdraví a boje za právo mít svůj názor a pohled na život.

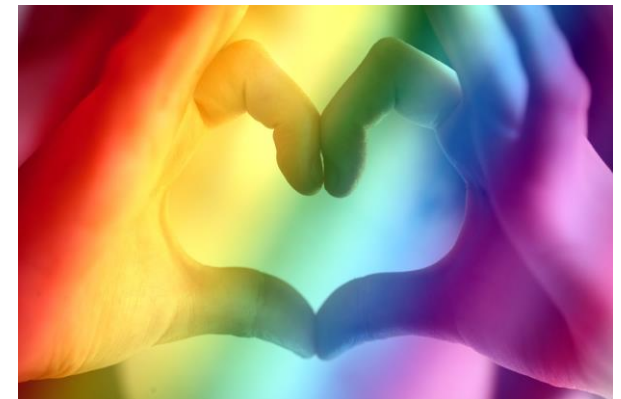
Nezbývá než zdravý selský rozum.

Podle některých zdrojů se dnes rozlišuje již více než 40 genderových identit. Kontroverzní diskuse a aktivity, které se kolem tohoto tématu strhávají, však bohužel často zastíňují to, o čem by genderová rovnost především měla být.

O naší nekonečné snaze odbourávat předsudky, o vzdělávání v této oblasti pro všechny věkové kategorie, o zajišťování rovných pracovních i sociálních podmínek pro kohokoliv, ať je to žena, muž, jiná identita, a ať je to člověk jakékoliv národnosti či rasy. Vše však také za jasně daných principů, podmínek a dodržování ústavních práv pro menšiny i většiny.

Neboť i přehnaná podpora určité skupiny může vést k omezování svobody skupiny jiné. Neměli bychom i nadále zapomínat, že nejen v rozvojových zemích, ale i u nás se ženy (ovšem i muži) často potýkají s domácím násilím a osvěta stále není dostatečná.

I proto je třeba se na všechny mediální aféry kolem LGBT+ dívat se zdravým selským rozumem a nepropadat pocitu, že téma „genderová rovnost“ je jen zbytečné téma kolem mladých výrostků, co už „neví, co by.“ Každý má právo na svůj život, svou svobodu a mělo by být naším prvotním zájmem především vnímat a chápat souvislosti.

Slovník vybraných pojmů k problematice genderu a LGBT+

Pohlaví - termín ve vašem pasu v kolonce Sex. Dáno biologickými vlastnostmi, které odlišují lidské bytosti jako ženy a muže.

Pohlavní identita /gender - to, čím se ale cítíte být, je vaše pohlavní identita a gender. Někdy nazýváno sociálním pohlavím

Sexuální orientace (homosexuál, bisexuál, heterosexuál) se vztahuje k tomu, kdo vás sexuálně přitahuje.

Transgender - lidé, kteří se cítí mít jinou pohlavní identitu, než je jejich pohlaví při narození.

Transexuál – u nás má stejný význam jako transgender člověk. V zahraničí je to označení spíše pro člověka, který již postupuje "tranzicí", tedy proměnu v pohlaví, s kterým duševně souzní.

Nebinární / Queer - zastřešující pojem pro lidi, kteří se cítí být někde na škále mezi mužem a ženou.

Genderfluid - lidé, kteří volně proplouvají na binární škále. Jejich pohlavní identita je přelévavá.

A-gender - tito lidé se necítí být v souznění s žádným genderem. Necítí příslušnost k žádné pohlavní identitě. V angličtině se jim také říká genderless.

Bigender - lidé, kteří se cítí mít dvě pohlavní identity naráz. Často, i když to není pravidlem, to bývá právě mužská a ženská.

Tomboy – dívka, která se už v dětství chová a obléká jako kluk. Někdy z ní vyroste lesba, ale většinou se nejedná o indikátor sexuální orientace.

Sissi boy, effeminní chlapec – chlapec, jenž se od dětství chová a obléká jako dívka. Většinou v dospělosti gay nebo transgender.